

Meddelelser.

REDAKTIONEN AF NTK.

Fra og med dette hæfte er — foruden landsretssagfører *Jon Palle Buhl* — sekretær i justitsministeriet *Knud Waaben* knyttet til Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab som redaktionssekretær.

KARL SCHLYTER ÆRESDOKTOR VED KØBENHAVNS UNIVERSITET.

Ved sin 70 års dag d. 21. december 1949 modtog fhv. retspræsident *Karl Schlyter* fra Københavns Universitet udnævnelse til doctor juris honoris causa. Samtidig besluttede Dansk Kriminalistforening at udnævne Schlyter til æresmedlem af foreningen, det første i dens historie. — Begge disse hædersbevisninger er udtryk for en anerkendelse af den iøjnefaldende betydning for dansk kriminalpolitik, som er blevet og vil blive en følge af Karl Schlyters indsats i det svenske reformarbejde.

STRAFFERETSKONGRES I HAAG I AUGUST 1950.

CIPP (Commission Internationale Pénale et Pénitentiaire) har nu udsendt indbydelse til en længe forberedt kongres, der efter emnerne og forarbejderne at dømme har krav på stor interesse. Efter kommissionens statutter skal den hvert femte år arrangere en stor international kongres. Den nu forestående er den tolvte i rækken. Den vil efter indbydelse af den hollandske regering finde sted i Haag i dagene fra den 14. til den 19. august 1950. Deltagelse står åben for regeringsdelegater, universitetslærere, dommere, sagførere, embedsmænd indenfor fængselsvæsen samt for medlemmer af Kriminalistforeningen og Kriminologisk Selskab. Anmeldelse finder sted til dr. J. D. van den Berg, Justitsministeriet, Haag, mod et gebyr af 20 gylden.

Emnerne for plenardebat angår i første række straffuldbyrdelsesspørgsmål og spørgsmål vedrørende omformning af strafforanstaltninger til sanktioner indenfor et system af »socialt forsvar«. Blandt emnerne for sektionsforhandlinger kan fremhæves: psykiatrisk bistand ved fangebehandlingen, klassifikation af fanger, anvendelse af åbne anstalter, behandlingen af vedvarende recidivister, organisation af fangearbejdet, korte frihedsstraffe og deres alternativer, prøveløsladelse, straffeattester, udviklingen indenfor institutionen ungdomsfængsel, børnedomstole eller administrativ anbringelse af børn under forsorg?

Som det vil ses, er der nok at tage fat på. Forhandlingerne er imidlertid blevet grundigt forberedt gennem memoranda fra de deltagende lande. Fra dansk side er der ved justitsministeriets formidling blevet udarbejdet og fremlagt redøgørelser for hvert enkelt af forhandlingsemnerne.

NYE DANSKE KOMMISSIONER.

Ved kgl. ordre af 8. februar 1950 er der nedsat en permanent straffelovskommission, bestående af professor, dr. jur. *Stephan Hurwitz* (formand), professor, dr. jur. *Louis le Maire*, landsdommer *F.*

Lucas, statsadvokat *Knud Kirchheiner*, politiinspektør *O. H. Krenchel*, landsretssagfører *S. M. Karmark Rønsted*, overlæge, dr. med. *Georg K. Stürup*, fængselsdirektør *H. Tetens*, professor, dr. med. *Hjalmar Helweg* og kontorchef i justitsministeriet *Erik Vetli*. Fg. sekretær i justitsministeriet *Knud Waaben* er beskikket som sekretær for kommissionen.

Det er ikke tanken, at den nye kommission skal overveje en fuldstændig revision af straffeloven af 1930. Der er ikke nu det samme praktiske behov for en gennemgribende reform som i 1905, da arbejdet med at afløse straffeloven af 1866 indledtes, og erfaringen viser, at et sådant arbejde kan forhale løsningen af de mest påtrængende opgaver. Den nye kommission skal derfor beskæftige sig med de afgrænsede opgaver, som efterhånden overdrages den af justitsministeriet, eventuelt efter kommissionens forslag. Når kommissionen er gjort permanent, ligger dog samtidig heri en tilkendegivelse om, at der kan være en række vigtige opgaver at løse, og at en sådan successiv fornyelse af store dele af strafferetten gennem en årrække bedst realiseres, når dens forberedelse fra første færd påhviler en kommission.

Der kan allerede nu peges på flere vigtige spørgsmål i tilknytning til straffelovens almindelige del. Blandt disse har justitsministeriet udvalgt eet til kommissionens første opgave: spørgsmålet om fortabelse af rettigheder som følge af straf. Der har ikke hersket nogen tvivl om, at her måtte man først sætte ind. De gældende regler (navnlig i særlovene) svarer dårligt til tidens krav om resocialisering af lovovertrædere, og retsopgøret efter krigen giver — i kraft af både almindelige rettighedsregler og straffelovstillæggets § 6 — problemet en særlig rækkevidde. I øvrigt vil overvejelserne på dette område for en stor del kunne fortsætte det arbejde, som er udført af justitsministeriets strafferegister-udvalg.

Til overvejelse af spørgsmålet om en *revision af svangerskabsloven* af 18. maj 1937 er der af justitsministeriet nedsat en særlig kommission. Dens arbejde skal bl. a. omfatte en undersøgelse af, hvilke opgaver der bør tillægges mødrehjælpsinstitutionen. Til medlemmer af kommissionen er udpeget: landstingsformand *K. K. Stejncke* (formand), professor, dr. med. *Hjalmar Helweg*, medicinaldirektør, dr. med. *Johs. Frandsen*, professor, dr. med. *Erik Rydberg*, prosector dr. med. *Willy Munck*, overkirurg, dr. med. *Johs. Fabricius-Møller*, overlæge, dr. med. *Carl Clemmesen*, kontorchef i socialministeriet frk. *Alice Bruun*, overlæge *E. Juel Henningsen*, kontorchef i mødrehjælpen fru *Vera Skalts*, medlemmer af folketinget landsretssagfører fru *Edel Saunte*, læge frk. *Kirstine Ladefoged Jensen* og kontorchef fru *K. Gloerfelt-Tarp*, medlem af landstinget fru *Lisbet Hindsgaul*, fru *Lissie Elsass Fridericia* og frk. *Helyett Simonsen*. — Kommissionens sekretær er ekspeditionssekretær i justitsministeriet *H. Schaumburg-Christensen*.

Justitsministeriet har endelig nedsat et nyt udvalg til overvejelse af *foranstaltninger over for prostituerede kvinder* og ændring af de gældende bestemmelser til modarbejdelse af prostitutionen. Udvalgets medlemmer er: højesteretsdommer *Jesper Simonsen* (formand), professor, dr. med. *Tage Kemp*, overlæge, dr. med. *Johs. Nørvig*, statsadvokat *Jørgen Trolle*, kontorchef fru *Vera Skalts*, byretsdommer frk. *Helga Petersen*, læge frk. *Inga Jespersen*, afdelingsleder *Elisabeth Møller*, dr. med. *Emma Vestergaard*, politikommissær *Jørgen Jersild*, kontorchef i socialministeriet *H. Horsten* og ekspeditionssekretær i justitsministeriet *Chr. Ludvigsen*. Som sekretær for udvalget virker sekretær i justitsministeriet *Hervert Grell*.

SVENSK UTREDNING I ABORTFRÅGAN.

Efter ikrafttrædandet den 1 januari 1939 av lagen om avbrytande av havandeskap har antalet legala aborter i Sverige successivt ökat från omkring 500 per år under de första åren till närmare 4.600 under 1948. Det sammanlagda antalet legala aborter under tioårsperioden 1939—1948 utgör omkring 16.000.

För en utredning i abortfrågan, främst på grundval av en socialstatistisk bearbetning av det skriftliga materialet om de legala aborterna, har statsrådet Mossberg tillkallat sex sakkunniga med borgmästaren *Sven Lutteman*, Norrköping, som ordförande. Utredningen skall söka komma fram till en sammanfattande analys av de orsakssammanhang som ligga bakom framställning om legal abort samt granska den abortförebyggande verksamheten och framlägga de förslag vartill granskningen kan ge anledning.

TILBAGE TIL SAMFUNDET.

En række interesserede personer har sluttet sig sammen i kredsen *Tilbage til samfundet* med det formål at yde juridisk og praktisk (endnu ikke økonomisk) hjælp til løsladte fanger. Foreløbig vil man arbejde for de korttidsstraffede, og der søges tilvejebragt et erfaringsmateriale til belysning af resocialiseringsproblemet. Der er oprettet et kontor i Nørre Søgade 27, København. Kredens arbejdsudvalg består af højesteretssagfører *Ove Rasmussen*, landsretssagfører *Knud Frederiksen*, landsdommer *J. Kisbye Møller*, landsretssagfører *H. Hagensen*, politiadvokat *Lotinga*, socialrådgiver *Else Block*, sekretær *Kalkerup*, magister *Villadsen*, psykiateren dr. *Børge Tollund* og politikommissær *Svend Gredsted*.

DEN NORSKE KRIMINALISTFORENING

hadde årsmøte 26. oktober 1949. Fra nabolandenes foreninger møtte professor *Ivar Agge* fra Sverige og fængselsinspektør *Worm* fra Danmark. Formannen mintes to av foreningens fremtredende medlemmer som var avgått ved døden etter siste årsmøte, foreningens tidligere formann, lagmann *Hjelm-Hansen* og h.r.dommer *Erik Solem*. På møtet ble vedtatt nye lover etter forslag fra styret. Da styret etter de nye lover skulle utvides fra 5 til 7 medlemmer ble foruten det sittende styre,

som ble gjenvalgt, valgt to nye medlemmer, h.r.dommer *Reidar Skau* og direktør *Ørnulf Ødegaard*.

Statsadvokat *Dorenfeldt* holdt aftenens foredrag over emnet: »Er behandlingen av våre sikringsaker og de sikringsdømte hensiktsmessig?« Foredraget inneholdt en til dels skarp kritikk over en del av psykiaterstanden; foredragsholderen mente at mange psykiatere gikk ut over sitt kompetanseområde og viste tendens til å ville dominere hele sikringsaken. Etter foredraget utspant det seg en skarp debatt, hvor innlederens oppfatninger ikke ble stående uimotsagt.

Foreningen hadde endvidere foredragsmøte onsdag 22. februar, hvor overlege *Johan Scharffenberg* innledet til diskusjon om emnet: »Straff som reaksjon mot akutt og kronisk alkoholmisbruk«. Overlege *Scharffenberg*, som nylig fylte 80 år, men fremdeles er i full vigør, høstet sterk applaus for foredraget, hvor han gikk sterkt til angrep mot det gjeldende system med straff for beruselse og tvangsarbeid for varig alkoholmisbruk. I stedet forlangte han rent medisinske synsmåter lagt til grunn for behandlingen av alkoholmisbruken. Den etterfølgende korte diskusjon ga hans synspunkter stort sett tilslutning. Et interessant innslag var det at en representant for sentralledelsen av organisasjonen *Anonyme Alkoholikere* gjorde rede for organisasjonens virksomhet og synsmåter.

SVENSKA KRIMINALISTFÖRENINGENS

styrelse för 1950 (se 1949 s. 366) har inom sig utsett till ordförande överdirektören *Hardy Göransson*, vice ordförande justitierådet *Nils Beckman*, tillika kassaförvaltaren, samt sekreteraren hovrättsfiskalen *Sten Rudholm*.

DANSK KRIMINOLOGISK SELSKAB

afholdt d. 9. dec. 1949 generalforsamling og møde. Til bestyrelsen genvalgtes professor dr. med. *Hjalmar Helweg*, professor dr. jur. *Stephan Hurwitz*, direktør for fængselsvæsenet *H. Tetens*, overlæge, dr. med. *Georg K. Stürup*, lektor, mag. art. *Karl O. Christiansen* og landsretssagfører *Jon Pal'e Buhl*. Bestyrelsen konstituerede sig med overlæge *Stürup* som formand.

Derefter talte lektor *Karl O. Christiansen* om »Undersøgelse, Klassifikation og sortering af domfældte lovovertrædere.«

Indlederen gennemgik i foredraget den amerikanske »classification«, som kort betegnedes som en metode, ved hvis hjælp man søger at individualisere fangebehandlingen. Historisk har klassifikationsbevægelsen sin oprindelse i forsøg, der begyndte i New Jersey i 1918 og i Massachusetts i 1924. I 1931 nedsatte The American Prison Association en komité, der skulle beskæftige sig med klassifikationsproblemerne, og i vore dages kriminalpolitik i USA spiller klassifikationen en dominerende rolle.

Klassifikationen bygger på en indgående undersøgelse af fangerne, og i dette undersøgelsesarbejde deltager repræsentanter for bevogt-

ningspersonalet, socialrådgivere eller sociologer, pædagoger, erhvervsvejledere, ledere af fængslets fritidsarbejde, præster, læger, psykiatere og psykologer. Disse medarbejdere er som regel også medlemmer af fængslets klassifikationskomité, der, når undersøgelsen er tilendebragt, prøver på at fastlægge et foreløbigt program for fangens behandling. Klassifikationskomitéen og dens medlemmer arbejder direkte og indirekte på at skabe og udvikle et tillidsforhold mellem fangen og institutionens personale. Den plan, der vedtages efter undersøgelsens afslutning, må nødvendigvis blive foreløbig, og klassifikationskomitéen følger derfor behandlingen af de enkelte fanger og har mulighed for at foretage omklassificeringer, d.v.s. mer eller mindre indgående ændringer i behandlingsplanen, så snart der viser sig et behov derfor.

I enkelte af de forenede stater har man oprettet modtagelsescentre, hvor igennem alle statsfængselsfanger passerer. En sådan centralisering af klassifikationsarbejdet muliggør anvendelsen af flere specialister og en bedre sortering af fangerne. Men modtagelsescentrene overflødiggør ikke de enkelte institutioners klassifikationsarbejde.

Indlederen kom herefter ind på spørgsmålet om fangesorteringen, som ikke i sig selv kunne opfattes som nogen behandling, idet man aldrig i en sortering kan nå så vidt i sin differentiering af de kriminelle, at man med udbytte kan underkaste dem, der anbringes samme sted, en ensartet behandling. Sorteringen får 2 hovedopgaver: negativt at udskille visse grupper, der ikke er egnede til at behandles sammen med hovedparten af de kriminelle, og positivt at samle en nogenlunde homogen fangebefolkning i de enkelte institutioner. Hovedvægten må her lægges på ordet nogenlunde. Det har sin store værdi, at lovovertrederne i en bestemt institution ikke udgør en altfor ensartet gruppe. Jo mere ensartet fangebefolkningen bliver med hensyn til alder, erhvervsmæssige og andre sociale forudsætninger, fangernes psykiske struktur o.s.v., desto mere abnormt bliver miljøet.

I slutningen af foredraget fremhævede indlederen de helt eller delvis ubestemte straffedommes værdi.

J. P. B.

KRONIK

I den sidste uge af 1949 var offentlighedens, pressens og navnlig politiets opmærksomhed samlet om *Carl August Lorentzen*, der lige før jul flygtede fra sikkerhedsforvaring i Horsens statsfængsel gennem en lang underjordisk tunnel, han selv havde gravet. Den undvegne fange blev pågrebet på en gård i nærheden en uge senere. Den naturlige beundring, som flugtens gennemførelse vakte, slog over i et spontant kriminalpolitisk reformforslag fra adskillige mennesker